

UCHWAŁA Nr XIX/159/20
Rady Gminy Rytro
z dnia 28 grudnia 2020 roku

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Rytro na lata 2021 – 2025.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 oraz 1378), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U 2020 r., poz. 218 oraz poz. 956) **Rada Gminy Rytro uchwala co następuje :**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Rytro na lata 2021 – 2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

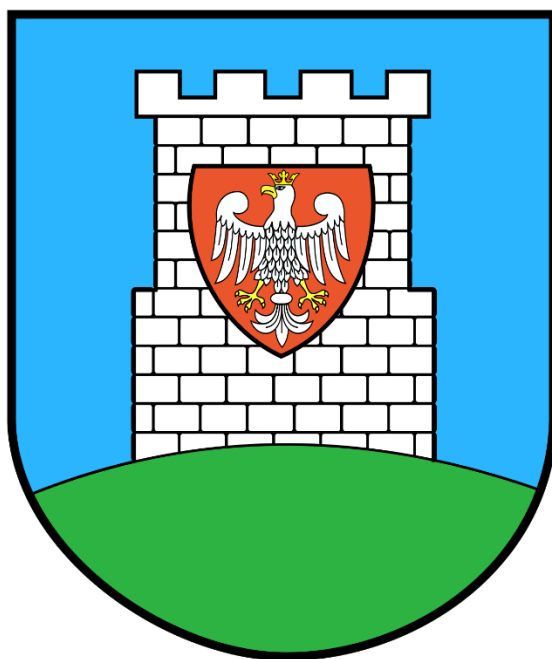
§ 2. Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi Gminy Rytro

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 01.01.2021r.

Przewodniczący Rady Gminy Rytro

Tomasz Kulig

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
DLA GMINY RYTRO
NA LATA 2021-2025

Rytko, grudzień 2020

Spis treści

I.	WSTĘP	4
II.	INFORMACJE OGÓLNE	4
III.	DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE RYTRO.....	5
1.	Wprowadzenie	5
2.	Charakterystyka ludności narażonej na przemoc w Gminie	5
3.	Statystyka dot. przemocy w rodzinie	6
4.	Zasoby instytucjonalne	7
a)	Zasoby instytucjonalne na terenie gminy Rytro.....	7
b)	Instytucje powiatowe, obejmujące swoim działaniem teren gminy Rytro:	8
c)	Główne zadania podejmowane przez podmioty zasobów instytucjonalnych:	8
IV.	ANALIZA SWOT DOTYCZĄCA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE	9
V.	CEL GŁÓWNY ORAZ CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU	10
1.	Cel główny Programu	10
2.	Cele szczegółowe Programu.	11
VI.	ADRESACI PROGRAMU	16
VII.	REALIZACJA PROGRAMU.....	17
VIII.	PROGNOZA I FINANSOWANIE	17
1.	Prognozowane efekty:.....	17
2.	Termin realizacji.	18
3.	Źródła finansowania.....	18
IX.	MONITORING I EWALUACJA.	19
X.	ZAKOŃCZENIE.	20

I. WSTĘP

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ochrona ofiar przemocy domowej stanowią jedno z zadań własnych gminy. Niniejszy Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 stworzony został w oparciu o literaturę przedmiotu podejmującego problem oraz zapisy ustaw, rozporządzeń i programów.

Dokument jest zbieżny z celami i kierunkami działań zawartymi w Diagnozie Problemów Społecznych Gminy Rytko, opracowanej w 2019 r.

Podstawę prawną działań podejmowanych na poziomie gminy a związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie stanowią:

- a) ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r., poz. 218);
- b) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, ze zm.);
- c) ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876)
- d) Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014–2020.

II. INFORMACJE OGÓLNE

Zjawisko przemocy w rodzinie definiowane jest przez art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z nim przemoc w rodzinie to: *„jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające dobra lub prawa osobiste członka rodziny lub innej osoby wspólnie zamieszkującej lub gospodarującej, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym i psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”*. Definicja określa zarówno podstawowe cechy przemocy w rodzinie, jak i jej konsekwencje. W literaturze wymienia się kilka rodzajów przemocy:

- przemoc fizyczną,
- przemoc psychiczną,

- przemoc seksualną,
- przemoc ekonomiczną,
- zaniedbywanie.

Ze względu na osoby poszkodowane wymienia się: przemoc w związku (małżeńskim, konkubenckim), przemoc wobec dzieci, przemoc wobec osób starszych, przemoc wobec osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z aktualnie przyjętą w literaturze oraz praktyce interwencyjnej i pomocowej terminologią, osoby mogą być uwikłane w przemoc w trzech niezależnych lub mocno powiązanych, a nawet nakładających się rolach: osoby doznającej przemocy (w starej terminologii-ofiary przemocy), osoby obserwującej przemoc (dawniej nazywanej świadkiem przemocy) oraz osoby stosującej przemoc (w starej terminologii-sprawcy przemocy).

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE RYTRO.

1. Wprowadzenie

Zjawisko przemocy w rodzinie w Gminie Rytró zostało rozpoznane na podstawie danych statystycznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rytrze (uzupełniająco z: Komisariatu Policji w Piwnicznej-Zdrój). Dane te dotyczą ujawnionych faktów przemocy w rodzinie i z pewnością nie obrazują w całości skali problemu przemocy. Profesjonalna diagnoza zjawiska, oparta na badaniu społecznym stanowić będzie jedno z zadań niniejszego programu.

2. Charakterystyka ludności narażonej na przemoc w Gminie

W 2019 r. przeprowadzona została przez podmiot zewnętrzny Diagnoza Problemów Społecznych na terenie Gminy poprzez badanie społeczne dorosłych mieszkańców Gminy, a także dzieci i młodzieży. Wyniki tej diagnozy wydają się być nadal aktualne.

Wskazać bowiem należy, że aż 17% ankietowanych dorosłych wskazało, że zna osoby, które doznają przemocy domowej, a 10% przyznało, że było kiedykolwiek osobą doświadczającą przemocy. W 90% była to głównie przemoc psychiczna, a w 50% przemoc fizyczna. Osobami, które przede wszystkim stosują przemoc byli: tata lub partner/partnerka.

Z kolei w odniesieniu do wyników Diagnozy w odniesieniu do dzieci i młodzieży, trzeba zwrócić uwagę, że aż 30% dziewczynek i aż 22% chłopców przyznało, że doświadczyło przemocy. Najczęściej przemoc stosowali rówieśnicy ze szkoły, jednakże dość dużo osób wskazało członków najbliższej rodziny, tj.: rodzeństwo czy rodzice.

3. Statystyka dot. przemocy w rodzinie

Wskaźnik		2017	2018	2019	
liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie	ogółem	16	5	14	
	kobiety	7	2	5	
	mężczyźni	0	0	0	
	dzieci	9	3	9	
Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa	ogółem	7	3	3	
	w tym	medycznego	0	0	0
		psychologicznego	2	1	0
		prawnego	0	0	0
		socjalnego	5	2	3
		zawodowego i rodzinnego	0	0	0

Rodzaj działania	Wskaźnik	2017	2018	2019
Stosowanie procedury "Niebieskie Karty" przez uprawnione podmioty	liczba sporządzonych formularzy "Niebieskich Kart - A" przez pracowników socjalnych wszczynających procedurę	2	0	0
	liczba sporządzonych formularzy "Niebieskich Kart - C" przez członków zespołu interdyscyplinarnego / grupy robocze	2	3	5
	liczba sporządzonych formularzy "Niebieskich Kart - D" przez członków zespołu interdyscyplinarnego / grupy robocze	2	3	5
	liczba rodzin objętych procedurą "Niebieskie Karty"	7	3	7
	liczba rodzin wobec których wszczęto procedurę "Niebieskie Karty" w okresie sprawozdawczym	2	3	5

	liczba zakończonych procedur Niebieskie Karty w przypadku:	ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy	7	0	4
		rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań	0	1	1

Przedstawioną powyżej statystykę należy doprecyzować poprzez podanie wybranych informacji, przekazanych przez Komisariat Policji w Piwnicznej-Zdroju:

	2017	2018	2019
Interwencje związane z przemocą w rodzinie	14	11	12
Liczba założonych Niebieskich Kart	3	3	5

Analiza przedstawionych danych pozwala stwierdzić, że zjawisko przemocy w rodzinie w Gminie Rytro nie ma stałej tendencji. Pomimo dość znacznego spadku skali zjawiska w roku 2018, niestety w roku 2019 przedstawione wyżej wskaźniki wróciły praktycznie do poziomu z roku 2017. Okoliczność ta nakazuje uznać za konieczne intensyfikację podejmowanych działań. Zjawisko przemocy musi stanowić jeden z priorytetowych obszarów działania Gminy Rytro w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

4. Zasoby instytucjonalne

a) Zasoby instytucjonalne na terenie gminy Rytro

Zasoby instytucjonalne na terenie gminy Rytro – podmioty świadczące pomoc w zapobieganiu i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Rytro,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rytrze,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rytrze,

- Placówki opieki zdrowotnej,
- Placówki oświatowe
- Urząd Gminy w Rytrze
- Gminna Biblioteka Publiczna w Rytrze.

b) Instytucje powiatowe, obejmujące swoim działaniem teren gminy Rytró:

- Sąd Rejonowy w Nowym Sączu,
- Prokuratura Rejonowa w Muszynie
- Komenda Powiatowa Policji w Nowym Sączu
- Komisariat Policji w Piwnicznej-Zdroju
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Sączu.

c) Główne zadania podejmowane przez podmioty zasobów instytucjonalnych:

- 1) Systematyczna edukacja środowiska lokalnego w celu podniesienia społecznej świadomości i wrażliwości na temat zjawiska przemocy w rodzinie: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rytrze, Urząd Gminy w Rytrze, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Sączu..
- 2) Zapewnienie profesjonalnej pomocy i należytego wsparcia osobom doświadczającym przemocy: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Rytrze, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rytrze, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Sączu,
- 3) Prowadzenie działań profilaktyczno-edukacyjnych dotyczących zapobiegania zjawisku przemocy: placówki oświatowe na terenie gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rytrze, podmioty działające na terenie kraju, województwa, powiatu nowosądeckiego, sąsiednich gmin prowadzące działalność profilaktyczną w obszarze przeciwdziałania przemocy.
- 4) Objęcie działaniami profilaktycznymi oraz odpowiednim wsparciem rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rytrze, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rytrze, placówki oświatowe na terenie gminy, organizacje pozarządowe działające na rzecz pomocy osobom i rodzinom zagrożonym przemocą.

- 5) Wzrost kompetencji służb i osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Rytrze, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rytrze.

IV. ANALIZA SWOT DOTYCZĄCA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE.

Opracowana Diagnoza problemu przemocy w rodzinie, a także potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie umożliwiły sporządzenie analizy SWOT (ang. Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse, Threats – zagrożenia), która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Ryto. Analiza została także uzupełniona o aspekty dotyczące problemu przemocy w rodzinie, jakie wskazano w analizie SWOT sporządzonej w październiku 2020 r. w związku z opracowaniem Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Mocne strony:	Słabe strony:
<ul style="list-style-type: none"> – kampanie społeczne: krajowe, regionalne, powiatowe, gminne, – zjawisko nagłaśniane przez media, – profesjonalnie przygotowana i kompetentna kadra, – zaangażowanie władz gminy i pracowników GOPS oraz innych instytucji w działalność na rzecz problematyki społecznej, – efektywnie funkcjonujący Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Ryto, – współpraca służb, a także współpraca z innymi jednostkami działającymi na terenie Gminy Ryto oraz Powiatu 	<ul style="list-style-type: none"> – zjawisko silnie zakorzenione w obyczajowości (dziedziczenie złych zachowań społecznych), – niepełna diagnoza skali zjawiska i potrzeb w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, – mała ilość specjalistów do pracy z rodziną, w tym również prawników, – brak specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób dotkniętych przemocą na terenie gminy i powiatu, – brak wystarczających środków finansowych na realizację zadań pomocowych, – małe zainteresowanie programami

Nowosądeckiego.	korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
Szanse:	Zagrożenia:
<ul style="list-style-type: none"> – zmiany prawne oraz pojawiające się jako zalecenia konkretne procedury, umożliwiające bardziej skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową, – stale kształcąca się kadra służb działających na rzecz rodzin zagrożonych bądź dotkniętych przemocą, – zwiększająca się świadomość społeczeństwa co do skali problemu, – podejmowanie nowych form współpracy międzyinstytucjonalnej. 	<ul style="list-style-type: none"> – bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów, – brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy, – często występujące poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc, – rzadko stosowane przez organy ścigania oraz wymiaru sprawiedliwości środki zabezpieczające osoby poszkodowane, – ubożenie społeczeństwa, mogące prowadzić do wzrostu patologii społecznych, – kryzys funkcji rodziny i jej roli w życiu społecznym.

V. CEL GŁÓWNY ORAZ CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

1. Cel główny Programu

Celem głównym niniejszego Programu jest:

Podjęcie intensywnych działań zmierzających do znacznego zmniejszenia skali zjawiska przemocy domowej. Zmiana złych postaw społecznych tolerujących przemoc lub utrudniających interwencję w przypadkach ujawnionej przemocy, poprzez podejmowanie zintegrowanych działań w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania przemocy.

2. Cele szczegółowe Programu.

Cel szczegółowy 1:

Profesjonalna diagnoza skali zjawiska przemocy domowej.

Działania: Przeprowadzenie diagnozy problemu przemocy na terenie gminy poprzez realizację badania społecznego, adresowanego do dorosłych mieszkańców gminy, a także dzieci i młodzieży. Badanie takie powinno dać jasną odpowiedź na pytania jaka jest rzeczywista skala problemu przemocy domowej, kogo ten problem najbardziej dotyczy, jakie czynniki sprzyjają przemocy, jakich działań lokalnych oczekują mieszkańcy, a także jakie kierunki pracy należy podejmować, aby ograniczać skalę zjawiska.

Wykonawca/Koordinator: podmiot wybrany przez Realizatora Programu.

Wskaźnik: liczba osób (dorosłych i młodzieży) biorących udział w diagnozie.

Cel szczegółowy 2:

Koordinacja działań lokalnych podmiotów.

Działania: Kontynuacja działalności funkcjonującego na terenie Gminy Rytko Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Praca Zespołu Interdyscyplinarnego z pewnością przyczyni się do szybkiego, skoordynowanego i skutecznego podejmowania działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa oraz zatrzymania przemocy w rodzinie, jak również planowania i realizacji działań pomocowych w oparciu o diagnozę potrzeb danej rodziny. Zespół Interdyscyplinarny koordynować będzie także działania lokalnych instytucji, organizacji i osób fizycznych działających na rzecz przeciwdziałania przemocy, celem bardziej skutecznego podejmowania i realizowania inicjatyw na rzecz przeciwdziałania przemocy. Koordynacyjna funkcja Zespołu Interdyscyplinarnego obejmować będzie m.in.:

- kompleksową pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy, przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy,
- opracowanie strategii postępowania wobec osób poszkodowanych przemocą i osób stosujących przemoc,
- kierowanie osób poszkodowanych przemocą i osób stosujących przemoc do odpowiednich specjalistów,

- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy, a w szczególności uruchamianie współpracy w zakresie monitorowania ,
- realizacja procedury „Niebieskiej Karty”,
- gromadzenie i rozpowszechnianie informacji na temat instytucji, organizacji i osób fizycznych udzielających pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy domowej.

Wykonawca/Koordynator: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Rytrze.

Wskaźniki:

- liczba zebranych informacji o placówkach pomocowych,
- liczba osób skierowanych do specjalistów,
- liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”,
- liczba zakończonych procedur „Niebieskiej Karty”,
- liczba posiedzeń Zespołu i Grup Roboczych.

Cel szczegółowy 3:

Systematyczna edukacja środowiska lokalnego w celu podniesienia społecznej świadomości i wrażliwości na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

Działania:

- 1) przygotowanie i udostępnianie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym nt. zjawiska przemocy oraz sposobów i miejsc pomocy osobom uwikłanym w przemoc,
- 2) publikowanie na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rytrze oraz Urzędu Gminy w Rytrze informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej,
- 3) rozpowszechnianie w lokalnym środowisku informacji o programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc.

Realizatorzy:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rytrze,
- Urząd Gminy w Rytrze,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Sączu.

Wskaźniki:

- liczba rozpowszechnionych materiałów informacyjnych i edukacyjnych;
- liczba opublikowanych artykułów i informacji na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Urzędu Gminy,
- liczba mieszkańców Gminy zainteresowanych udziałem w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc.

Cel szczegółowy 4:

Zapewnienie profesjonalnej pomocy i należytego wsparcia osobom doświadczającym przemocy.

Działania:

- 1) zapewnienie możliwości skorzystania z bezpłatnych porad prawnika (na mocy porozumienia z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie),
- 2) skuteczna realizacja procedury „Niebieskiej Karty”, m.in. poprzez pracę Grup Roboczych, ukierunkowana na objęcie pomocą i wsparciem osób doznających przemocy oraz członków ich rodzin (głównie osoby zależne),
- 3) informowanie prokuratury/policji o podejrzeniu popełnienia przestępstw ściganych z urzędu, a związanych z przemocą w rodzinie,
- 4) informowanie osób doznających przemocy o możliwościach profesjonalnej (psychologicznej, prawnej, pedagogicznej itp.) pomocy realizowanych poza gminą,
- 5) pomoc w korzystaniu z wyjazdowych form pomocy terapeutycznej,
- 6) zapewnienie pomocy w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Rytro,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rytrze,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Sączu,

Wskaźniki:

- liczba udzielonych informacji, porad i konsultacji prawnych,
- liczba założonych „Niebieskich Kart”,
- liczba „Niebieskich Kart”, zamkniętych ze względu na zatrzymanie przemocy i zrealizowanie programu pomocy rodzinie,

- liczba i rodzaj form pomocy udzielonych osobom doświadczającym przemocy w rodzinie,
- liczba osób skierowanych do specjalistycznych ośrodków wsparcia,
- liczba osób, które skorzystały z wyjazdowych form terapii,
- liczba zgłoszeń o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu

Cel szczegółowy 5:

Prowadzenie działań profilaktyczno-edukacyjnych dotyczących zapobiegania zjawisku przemocy.

Działania:

- 1) realizacja w szkołach zajęć profilaktyczno-edukacyjnych dotyczących przemocy oraz sposobów ochrony przed przemocą,
- 2) edukacja rodziców w zakresie komunikacji i metod wychowywania dzieci bez odwoływania się do przemocy,
- 3) promowanie wzorca budowania relacji partnerskich oraz rodzicielskich bez stosowania przemocy,
- 4) udział w ogólnopolskich/regionalnych/powiatowych kampaniach profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przemocy domowej oraz jej zapobieganiu i przeciwdziałaniu.

Realizatorzy:

- placówki oświatowe na terenie Gminy Rytró,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rytrze,
- podmioty działające na terenie kraju, województwa, powiatu nowosądeckiego, sąsiednich gmin prowadzące działalność profilaktyczną w obszarze przeciwdziałania przemocy.

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych w szkołach,
- liczba dzieci objętych tymi programami,
- liczba spotkań edukacyjnych z rodzicami,
- liczba rodziców uczestniczących w w/w spotkaniach,

Cel szczegółowy 6

Objęcie działaniami profilaktycznymi oraz odpowiednim wsparciem rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy.

Działania:

- 1) wytypowanie rodzin, które ze względu na występowanie w nich czynników ryzyka pojawienia się przemocy, winny być objęte działaniami profilaktycznymi i wszechstronnym wsparciem,
- 2) prowadzenie pracy socjalnej,
- 3) objęcie pomocą asystenta rodziny,
- 4) współpraca z rodzinnymi kuratorami sądowymi w zakresie realizacji działań pomocowych dla rodzin,
- 5) współpraca z placówkami oświatowymi oraz organizacjami pozarządowymi, oferującymi pomoc rodzinie dysfunkcyjnej, zagrożonej przemocą.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rytrze,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rytrze,
- placówki oświatowe na terenie gminy,

Wskaźniki:

- liczba rodzin zagrożonych przemocą, wytypowanych do objęcia działaniami profilaktycznymi i wsparciem,
- liczba zagrożonych rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny,
- liczba konsultacji z kuratorami sądowymi dotyczących pomocy osobom/rodzinom zagrożonym przemocą,
- liczba osób z w/w rodzin skierowanych do placówek świadczących pomoc psychologiczną,
- liczba działań profilaktycznych i pomocowych na rzecz rodzin zagrożonych przemocą, podjętych wspólnie z podmiotami zewnętrznymi.

Cel szczegółowy 7:

Wzrost kompetencji służb i osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocą w rodzinie.

Działania:

- 1) organizowanie/finansowanie szkoleń dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI) i Grup Roboczych (GR), dotyczących praktycznych aspektów funkcjonowania ZI i GR, w tym realizacji w praktyce procedury „Niebieskie Karty”,
- 2) organizowanie lub finansowanie szkoleń specjalistycznych z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania przemocy dla osób zajmujących się pracą z osobami uwiłkanymi w przemoc,
- 3) zakup literatury fachowej, poradników.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rytrze,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rytrze.

Wskaźniki:

- liczba zorganizowanych szkoleń dla członków ZI i GR,
- liczba osób uczestniczących w szkoleniach,
- liczba szkoleń specjalistycznych dla osób zajmujących się pracą z osobami/rodzinami uwiłkanymi w przemoc,
- liczba osób uczestniczących w ww. szkoleniach,
- liczba zakupionych poradników/ podręczników itp.

VI. ADRESACI PROGRAMU.

Program przeznaczony jest dla mieszkańców Gminy Rytró, a w szczególności:

- 1) rodzin i osób dotkniętych zjawiskiem przemocy,
- 2) rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy,
- 3) świadków przemocy,
- 4) osób stosujących przemoc,
- 5) sprawców przemocy,

VII. REALIZACJA PROGRAMU.

Cele określone w Programie wynikają z przeprowadzonej wstępnej diagnozy skali zjawiska oraz analizy diagnozy potrzeb w zakresie problematyki przemocy domowej.

Sprawne funkcjonowanie gminnego systemu przeciwdziałania oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie zakłada przede wszystkim koordynację i spójność działań, w tym sprawny i płynny przepływ informacji między partnerami – jednostkami pomocy społecznej, ochrony zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, policją, instytucjami oświaty, kultury, sportu, organizacjami pozarządowymi i innymi zajmującymi się przemocą w rodzinie.

Pełna realizacja wyznaczonych celów jest zatem uzależniona od stopnia zaangażowania tych podmiotów w stworzeniu systemu umożliwiającego rodzinie uzyskanie specjalistycznego wsparcia i niezbędnej pomocy, by sama stawała się niezależna, wydolna i zaradna.

Przy opracowaniu Programu dokonano wszechstronnej oceny zewnętrznych i wewnętrznych czynników określających kondycję bieżącą i potencjał rozwojowy w kontekście przewidywanych szans i zagrożeń występujących w otoczeniu, stosując analizę SWOT, określając skalę problemu przez informacje wynikające m.in. z Diagnozy Problemów Społecznych.

Program będzie realizowany, a także zarządzany, przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

VIII. PROGNOZA I FINANSOWANIE

1. Prognozowane efekty:

W związku z przedstawionym Celem Głównym, a także Celami Szczegółowymi, zakłada się, iż realizacja Programu w latach 2021-2025 przyczyni się do:

- zmniejszenia ilości zachowań przemocowych,
- pogłębienia wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy domowej,
- zmiany postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
- bardziej efektywnej pomocy osobom uwikłanym w przemoc,
- zapobieganiu nowym incydentom przemocy poprzez objęcie opieką rodzin zagrożonym przemocą,

- ochrony ofiar przemocy poprzez realizację procedury Niebieskie Karty, a także wsparcie prawne i psychologiczne,
- usprawnienia systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą,
- wzrostu wiedzy mieszkańców na temat zjawiska przemocy, sposobów ochrony przez przemocą oraz miejsc udzielających pomocy osobom i rodzinom uwikłanym w przemoc,
- zwiększenia zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy,
- zbudowania sprawnego i efektywnego systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą.

2. Termin realizacji.

Program realizowany będzie w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2025 r.

Harmonogram działań

Wdrożenie i realizacja Programu odbywać się będzie zgodnie z ustalonym harmonogramem opracowanym na lata 2021-2025, do 28 lutego każdego roku. Harmonogram będzie uwzględniał:

- 1) terminy realizacji projektowanych działań,
- 2) realizatorów poszczególnych zadań,
- 3) źródła finansowania,
- 4) uwagi dotyczące realizacji planowanych zadań.

Harmonogram działań zatwierdza do realizacji Wójt Gminy Rytro w terminach wskazanych powyżej.

3. Źródła finansowania.

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy dla Gminy Rytro na lata 2021-2025 są środki własne Gminy oraz środki z budżetu państwa i województwa przeznaczone na realizację programu. Wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych mogą być również przeznaczone na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy (w rodzinach z problemem alkoholowym).

IX. MONITORING I EWALUACJA.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie będzie realizowany i monitorowany będzie przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Rytrze.

Monitorowanie odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość, która dotyczyć będzie danych uzyskanych na koniec każdego roku realizacji programu, tj.:

- instytucji pomagających osobom doznającym przemocy w rodzinie,
- form udzielanej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- form działań kierowanych do sprawców przemocy w rodzinie.

Wskaźnikami ewaluacji będą:

- liczba interwencji domowych z powodu przemocy w rodzinie,
- liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej,
- liczba sprawców przemocy domowej,
- liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”,
- pozostałe wskaźniki określone w ramach opisywanych działań,
- dane dotyczące odbioru zajęć, form pomocy, zmian postaw, zebrane przez wykonawców zadań.

Ewaluacja pozwoli na:

- dostosowanie form wsparcia do potrzeb i problemów istniejących w Gminie Rytrze,
- zwiększenie dostępności działań pomocowych i interwencyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ewaluację Programu prowadzić będzie także Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Rytrze, we współpracy z wszystkimi instytucjami realizującymi Program. Jednocześnie, Zespół Interdyscyplinarny corocznie przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu

X. ZAKOŃCZENIE.

Przemoc w rodzinie nie powinna nigdy mieć miejsca, a rodzina powinna zapewniać bezpieczeństwo i warunki sprzyjające harmonijnemu rozwojowi wszystkim jej członkom. Jednoznacznie odnosi się do tego faktu również polskie prawo, uznając przemoc domową za przestępstwo. Nikt nie ma prawa naruszać praw i dóbr osobistych drugiego człowieka, powodować jego bólu i cierpienia. W sposób szczególny to sformułowanie odnosi się do osób bliskich (członków rodziny). Mając świadomość faktu, że zapewne przemoc w rodzinie nigdy całkowicie nie zniknie, należy podejmować systematyczne i skoordynowane działania mające na celu zmniejszenie skali tego zjawiska. Opracowany Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Rytro pozwoli na dążenie do osiągnięcia tegoż celu.

Osiągnięcie zawartych w Programie celów szczegółowych możliwe będzie przy dobrej i sprawnej współpracy jednostek podmiotów działających na rzecz osób i rodzin zagrożonych/dotkniętych przemocą.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Rytro na lata 2021-2025 nie jest dokumentem zamkniętym, i jako taki może podlegać przyszłym modyfikacjom, w zależności od pojawiających się nowych danych, potrzeb i możliwości.

Przewodniczący Rady Gminy Rytro

Tomasz Kulig